

ידיעות מעברות

י"ט בתשרי תשע"ט | 29 בספטמבר 2018 | גליון 09 כרך 82

וא
שמעו!

מאצרים
שמעו!

מחשבות של עץ האקליפטוס בשער הקיבוץ

(לכבוד שיפורי הדרכים בכניסה)

מהרהר העץ:

"בקרוב מאוד ימלאו לי מאה שנים
או אולי כבר זקנתי יותר משני יובלות?...
לשמחתי אני סובל מדמנציה ושיכחה
מרוצה מאד הייתי אילו הייתי זוכר את העבר הרחוק בלבד,
ולא רואה, ולא מבין את ההווה הסובב אותי.
גבוה ונישא אני ניצב בשערי הקיבוץ הזה,
לכאורה גאה, רחב ויציב,
אך למעשה, מושפל אני, שפל ועלוב!
בעיניים כלות ודמעות גדולות
אני רואה את שנעשה בקיבוצי,
את שמתרחש במשק, שכה התגאיתי בו! ...
(מה טוב שרם טרה, תכנן ובנה בריכת נוי למרגלותי)"

[המשך בסוף העיתון]

עמוס דביר

תוכן העניינים

3	סיכומי ישיבות וועדת משק
5	דיווח מהנהלת קש"ת
8	שאלות
11	פרידה מרותי גרינבלט
12	מן הארכיון
14	הקיבוץ כפי שהיה
16	תורות - סיכום חגי תשרי
18	כמה נקודות על חג הסוכות
19	מועדון הקליעה באליפות ישראל
20	שעון זקן מתגעגע
21	שירי פרידה מן הקיבוץ - עץ האקליפטוס ...
22	כה כתב אפרים קישון
22	ברכות ואיחולים
23	להב חד - מפנקסו של צ'פו

קיבוץ מעברות אבל על מותה של

רותי גרינבלט ז"ל

ומשתתף בצערה של המשפחה:
תמיר, דלית, דורון ודפנה
הנכדים והמשפחה המורחבת

קיבוץ מעברות
משתתף בצערו של חברנו
מנו מזרחי ומשפחתו
על מותו של אביו

ניסים מזרחי ז"ל

"ידיעות מעברות" - דו שבועון

עורך: אורי בן-שאול

חברי המערכת: ענבל נקש, ערן שבתאי

עיצוב גרפי: שמעון ברקוביץ

תמונות שערי העיתון באדיבות:

עטרה כהן וטל בן שאול

כתובתנו: iton.maabarot@gmail.com

סיכומי ישיבות ו. המשק

סיכום ישיבה מתאריך: 05.07.18 (1118)

על סדר היום:

1. אישור פרוטוקול 1018 - אושר
2. מקורות ושימושים - המשך.
3. נוהל בחירת דירקטורים לתאגידים וחברות של מעברות.
4. דיון בנושא הקמת צוות התייעצויות לפרויקטים כלכליים לחברות ותאגידי מעברות. - נדחה לישיבה הבאה.
5. שינוי בתקנון ועדת משק בנושא הצבעה וערעור. - נדחה לישיבה הבאה
6. שונות.

דיון:

1. אישור פרוטוקול 1018 - אושר
2. תוכנית רב שנתית - מציג אופיר: תוכנית השקעות רב שנתית - מקורות המימון, אחוז המינוף, גובה חוב נטו. אופיר הסביר את המתודיקה של התוכנית. וכן הנחות עבודה ונתונים נוספים. הוצגו גם הנחות עבודה לריבית (קבועה).

תוכנית ההשקעות

השקעות יצרניות ברובן במבנים בשטח התעשייה החדש. כמו כן, בפרויקטים בגגות סולאריים.

השקעות צרכניות

בעיקר בכנייה חדשה ברמות חפר. כמו כן, מתוכננות השקעות שוטפות של 2 מיליון ₪ בצרכני 1-2 מיליון ₪ ביצרני. בהשקעות צרכניות אנו כוללים מע"מ. הוצג מצב ההלוואות הארוכות. נכון להיום וקצב פירעונן.

בטחונות מצב קיים

ערביות בנקאיות: בעיקר לרמ"י בקיבוץ ובשטח תעשייה. ערביות אחרות: בתרימה 50% סה"כ 8 מיליון ₪. ברפת חפר 50% סה"כ 5.8 מיליון ₪.

שעבודים

הסכם שעבוד שלילי מול בנק לאומי על שכירויות מעברות ומטרנה. הוצג לוח החזר הלוואות כללי שנתי. נמשיך עם מקורות ושימושים לאחר הצגת חציון מעברות.

3. דיון בהצעה לנוהל בחירת דירקטורים ויו"רים לחברות/תאגידי פרטיים שבשליטת הקיבוץ.

אנדי הציג את ההצעות. החברים התייחסו לסעיפים השונים והעלו רעיונות ובקשות בקשר להצעה.

סוכם: מרכז המשק יקים תוך שבועיים צוות קטן להביא הצעה דומה לגבי חברה ציבורית. הצוות יביא הצעה לוועדת המשק חודש לאחר שייבחר. לאור הדיון, מרכז המשק יוציא נוהל מעודכן לחברי הועדה לעיון והערות. כל הנהלים הנ"ל - יגיעו לשיחת קיבוץ לאישור.

סיכום ישיבה מתאריך: 30.07.18 (1218)

על סדר היום:

1. אישור פרוטוקול 1118 - אושר
2. דיון המשך ואישור נוהל בחירת דירקטורים לתאגידיים וחברות של מעברות.
3. דיון בנושא - הקמת צוות התייעצויות לפרויקטים כלכליים לחברות ותאגידי מעברות.
4. אישור השקעה לחשמל סולרי בשטח התעשייה.
5. שינוי בתקנון ועדת משק, בנושא הצבעה וערעור.
6. שונות.

דיון:

1. אישור פרוטוקול 1118 - אושר
אייל רומי ביקש לסיים את תפקידו בוועדת משק מאחר שהוא לא מספיק להגיע לישיבות, הבא בתור לכניסה היה מיכאל מס שהחליט לא להצטרף לוועדה, אחריו הסכימה דליה לביא להצטרף כחברה בוועדה.
2. נוהל בחירת דירקטורים לתאגידיים וחברות של מעברות. התקבלו השינויים שאנדי שלח במייל הנושא יבוא לאישור השיחה.
3. צוות התייעצות בנושאים מהותיים בחברות/תאגידיים פרטיים שבשליטת הקיבוץ.
אנדי הציג את ההצעה.
4. החלטה: הועדה מאשרת פה אחד את ההצעה להקמת צוות התייעצות. ההמלצה תועבר לאישור שיחת קיבוץ.
השקעה בפאנלים סולאריים על גגות במפעל אנדי נתן סקירה קצרה על המצב בארץ בנושא עידוד השקעה באנרגיה סולארית.
עמית שלג הציג הפרויקט. אנו נכנסים להסדרה של מונה נטו.
באופן כללי צריכת המפעל הרבה יותר גבוהה מאשר התפוקה של הגגות הסולאריים.
הגיעו 7 חברות לסיור מקדים וקיבלנו הצעות משלוש. הגגות המוצעים: מחסן 4 חלבית, ארמון דוד סה"כ 2500 מ"ר, השקעה של 870,000 ₪, החזר תוך 7 שנים. החזר שנתי 177,420 ₪. תשואה של 13.8% על הפרויקט. כמו כן אבינועים מברך את עמית על

סיכום ישיבה מתאריך: 22.08.18 (1318)

על סדר היום:

1. אישור פרוטוקול 1218
2. דיון ואישור להשקעה והפרדת פרויקט מגרסת רפואיות ממתכת מעברות, בהשתתפות דוד שגב מנכ"ל מתכת.
3. אישור השקעות חציון שני קיבוץ מעברות - נדחה לשיבה הבאה.
4. שונות.

דיון:

1. פרוטוקול 1218 - אושר
2. פרויקט גריסה רפואית (Hygimed) אנדי הציג את הבקשה להמשיך את הפרויקט הייג'ימד בנפרד ממתכת מעברות. המנכ"ל דוד הציג את הפרויקט כפי שהוא קיבל אותו ואת המהלכים שבוצעו בארבעת החודשים האחרונים:
 - אישורים וניסויים עם חומר החיטוי וכמו כן לנוזל שיוצא מהמכונה.
 - הכניסו שינויים גדולים במכונה עצמה שהגדילו את ההספק שלה.
 - מדובר על טכנולוגיה של עיקור On Site.
 - גריסה שמורידה את הנפח פי 5 והטיפול ללא ריח.
 - אשפה לא ניתנת למחזור רפואי או שימוש נוסף.
 - המכונה מטפלת ב-15% מהפסולת הכללית בבתי חולים.

ההתמדה והמאמצים בנושא הסולארי מול הקיבוץ בכל השנה האחרונה. לוי לביצוע: יש לסיים את הפרויקט תוך 180 ימים. עמית רוצה לעבוד עם אותה חברה בפרויקט הרפת והמפעל. בתוכנית ההשקעות 2018 הוקצו 1.5 מיליון ₪ לפרויקטים סולאריים מלבד הרפת.

החלטה: ועדת המשק מאשרת ברוב קולות (פה אחד) את הפרויקט הסולארי במפעל לפי הנתונים שהוצגו.

5. שינוי בתקנון ועדת משק

יש בקשה לשנות את נושא מתן יפויי הכוח להצבעה. משה הציג שיפויי כוח יתקבל רק כאשר 24 חברים בשיבה, על מנת שלא ייווצר מצב שיש רוב לאנשים שנותנים יפויי כוח ולא מגיעים לשיבה.

דעות נוספות: למה צריך בכלל לתת יפויי כוח? האם כל מי שרוצה יוכל לתת יפויי כוח בלי מגבלות משתתפים בשיבה?

ביסוד כל דמוקרטיה יש הידברות ורצוי לבוא לשמוע ולהשמיע ולא רק להצביע מרחוק. אין צורך בייפוי כוח ובאים מספיק חברים לשיבות על מנת לקבל החלטה. **החלטה:** 10 בעד, 6 נגד, 1 נמנע - לא יהיו יפויי כוח בהצבעות בוועדת משק. התקנון המעודכן ישלח עם הפרוטוקול.

6. שונות - אנדי מדווח שהחלו עבודות הפיתוח והתשתיות בשטח התעשייה במוצרי מעברות. סיום העבודות עד סוף השנה.

היעדים עד סוף 2018:

- רישום ואישור רגולטורי בישראל למכונה וחומר החיטוי
- התחלת פיילוט בישראל
- תכנון וייצור המוצר המסחרי
- פיילוט במדינה נוספת (פיליפינים)

יעדים 2019:

- כניסה לשתי מדינות, מכירת 10 מכונות (7+3)
- ייצור ושיווק דגם מסחרי
- יצירת תשתית ייצור/שיווקית/לוגיסטית
- פיתוח ערוצי הפצה בחו"ל.
- בניית מערך הדרכה, תמיכה ושירות.

דליה הוא חומר מיוחד. דוד הציג את התוכנית העסקית לשנים 2019 - 2021. כמות הטריטוריות שנמכור שם ומספר המכונות כולל מכונות דמו.

דוד הציג את ההשקעות וההוצאות החד פעמיות הנדרשות לפרויקט, 250,000 ₪ + 750,000 ₪, ובמקביל 3 תכניות מענקים ממשרדי ממשלה ועדכן שקיבלנו כבר אישורים לשתיים מתוך השלוש. אבן דרך ראשונה - ניסוי נוסף על החומצה בחלקים שאינם ממתכת. אבן דרך שנייה - ניסוי עם משרד הבריאות.

החלטה:

אישור תקציב למיזם מכונת גריסה רפואית- תקציב שוטף עד סוף שנת 2018 של עד מיליון ₪, 13 בעד, 3 נגד, 1 נמנע. (3 לא הצביעו או יצאו לפני ההצבעה)

3. סעיף 3 נדחה לישיבה הבאה.

הפרוטוקולים המפורטים נמצאים במזכירות לעיון החברים המעוניינים.

מסר יו"ר הישיבה: משה טליאס

דוד הציג דוגמאות לשווקי גישה המתאימים למוצר. דוד הציג רעיונות שלנו לאינדקטורים שונים על מנת שהלקוח יקבל בזמן אמת תוצאות של חיטוי ובדיקה במקום. יש לנו היום כבר מפיצים בפיליפינים, טאיוואן וסינגפור. יהיו מדינות שבהן נעבוד מול לקוח סופי כמו בתי חולים גדולים.

נערך דיון על המצגת לפני המספרים. יש כוונה לדרוש פטנטים על המכונה, חומר החיטוי המיוצר ע"י זוהר

דיווח מהנהלת קש"ת

3 בספטמבר 2018

1. תקנון שיפוז דירות קבע אוגוסט 2018

כללי

1. הדירות בקיבוץ מעברות הן בבעלות מלאה של הקיבוץ, לפני ואחרי שיפוז כלשהו.
2. חברים נכנסים לשיכון קבע בין גיל 40 ל-50 וחיים בדירה עד יומם האחרון, לעיתים 40 שנה ויותר. בתקופה כל כך ארוכה, הבית מתבלה וצרכי הדיירים משתנים.
3. הקיבוץ - בעליו של הנכס, מעוניין לאפשר לדיירים לדור בתנאי מחייה נאותים המותאמים לצרכיהם.
4. מטרת התקנון לאפשר לדייר בשיכון הקבע לטפל ולהתאים את דירתו לצרכיו המשתנים, ע"י מתן תקציב מסוים.

הגדרות

1. התקציב - 25,000 ₪ צמודים למדד הבניה, נכון לינואר 18 (בכל 20 שנים).
2. דירת קבע - דירה בבעלות הקיבוץ, הניתנת לחבר קיבוץ כביתו למשך כל חייו.
3. דייר - חבר קיבוץ יחיד, זוג או משפחה.
4. תשתיות - כל אספקת התשתיות המגיעות עד לפתח הבית ולתוך הדירה, כולל תקינות צנרת מים, גז, ביוב, תקשורת וכן אספקת חשמל, תקינותה ובטיחותה.
5. שיפוז גדול - שיפוז בדירת קבע שקיבל הדייר בעבר, על חשבון הקיבוץ (מדובר בשיפוז שערכו נאמד ביותר מהתקציב המוצע בתקנון זה).
6. חידוש דירת קבע - יוזמה של הדייר המבקש להתאים או לחדש את דירת הקבע שלו לפי צרכיו, או בעקבות הבלאי שנגרם עם השנים.
7. היתר חידוש דירת קבע - היתר יינתן ע"י הנהלת קש"ת, לדייר שעומד בכללי הנוהל בקיבוץ וחוקי המדינה, וברשותו כל האישורים והרישיונות הנדרשים.
8. שנת 0 לחישוב התקופה, תחשב השנה בה נכנס דייר חדש לדירת קבע או שנת השיפוז האחרון שנעשה במימון הקבוץ, בערך גבוה מהתקציב המוצע.

נהל

1. מחלקת האחזקה תנהל רישום מסודר של גיל הדירות.
 2. לא ייעשה כל שיפוץ/שינוי/חריגה במבנה ללא אישור בעל הנכס, דהיינו - הקיבוץ וללא האישורים הנדרשים בחוק, דהיינו - רשויות החוק. לדוגמא: הגדלת דירה, סילוק קורה תומכת, הגבהת הגג, שינויי קירות ותשתית פנימיים. ועדת בינוי היא נציגת הקיבוץ לנושא זה. שיפוצים/בנייה/הריסה חריגה הדורשים אישורים עפ"י החוק, יופנו ע"י ועדת בינוי לרשויות המתאימות, אם יאושרו על ידה.
 3. הדייר יוכל להגיש בקשה לחידוש ביתו בתום 18 שנים מיום כניסתו לדירת קבע, או מהיום בו בוצע בבית שיפוץ גדול ע"ח הקיבוץ.
 4. הנהלת קש"ת תרכז את הבקשות, תבחן ותאשר את הזכאות לשיפוץ ותגיש אותן לקראת תכנית השקעות הקרובה של הקיבוץ.
 5. אחרי אישור הבקשה בהנהלת קש"ת, הקיבוץ יעזור לחבר בביצוע השיפוץ לפי הקריטריונים שייקבעו. ייקבע צוות מתוך ועדת בינוי שיכלול את רכז קש"ת, איש מקצוע מתחום הבניין והתכנון, רכז הנוי והחצר. אפשרי לצרף חבר ועדה נוסף, במידת הצורך. הצוות ילווה את החברים במתן ייעוץ ועזרה מקצועית או אחרת, בתהליכי השיפוץ.
 6. הצוות יוציא איגרת לחבר העומד בפני שיפוץ, בה יונחה החבר בכל השלבים שעליו לעבור עד לסיומו של השיפוץ.
 7. הצוות יעמיד לבחירת הדייר המשפץ שמות של מספר קבלנים מומלצים ומספר אדריכלים מומלצים, איתם ניתן להתקשר.
 8. הדייר יבחר את הקבלנים, בתנאי שהם רשומים כחוק ואושרו ע"י הצוות. התכנון וההתקשרות איתם, יתבצעו על חשבוננו של הדייר ובאחריותו.
 9. צוות האחזקה או צוות הבניין (בהתאם להיקף השיפוץ ומהותו), יבצע פיקוח על עבודת הקבלנים. למען הסר ספק, בסמכות הצוות לפסול או לסלק קבלן, שלא עומד בדרישות החוק והבטיחות.
 10. שינויי תשתיות בדירה, הנובעים מהשיפוץ, יבוצעו על פי החלטות מחלקת האחזקה ובמימון הדייר המשפץ.
3. ביצוע תיקוני הנזקים לנוי, לתשתיות מים, ביוב, חשמל, שבילים ומדרכות, אבני שפה, לכלוך ופינוי פסולת בזמן הבינוי ובסיומו, יתבצעו ע"י בעלי המקצוע של הקיבוץ (גננים, אינסטלטורים וכו'), כשהעלויות יהיו על חשבון הדייר.
 4. חבר המחליט על שיפוץ פרטי בדירתו, ייקח בחשבון את כל ההוצאות הצפויות והבלתי צפויות כפי שצוינו לעיל: תכנון, ביצוע, פיקוח, החזרת המצב לקדמותו ואגרות שיידרשו לשיפוץ שמעבר לסטנדרט הקיבוצי הרווח.
 5. במהלך השיפוץ ייעשה מאמץ מקסימאלי שלא לפגוע באורח חייהם של השכנים. באחריות החבר ליידע את שכניו על מועד תחילת השיפוץ וסיומו המשוער. תלונות וסכסוכים עם שכנים (על רקע השיפוץ) יופנו לצוות המלווה.

הגדרת הזכאות

1. הזכאות לתקציב היא לדירת קבע לאחר 20 שנות חיים בה, או שחלפו 20 שנה מאז השיפוץ הגדול האחרון שנעשה בה, ע"ח הקיבוץ.
2. הזכאות היא חד פעמית ומוגבלת ביכולתו של הקיבוץ.
3. זכאי לקבל החזר, רק מי שקיבל מהנהלת קש"ת היתר מראש לשיפוץ דירת קבע ולביצועו בפועל.
4. הדייר יקבל מהקיבוץ החזר כספי כנגד חשבונות ביצוע העבודה, בגובה הסכום שהגיש אך החזר לא יעלה על סך 25,000 ₪ שאושרו בתקציב למטרה זו.
5. החזר הכספי יינתן רק לאחר שהוחזר לקדמותו המצב סביב הבית והדרכים אליו ואושר ע"י ממלאי התפקידים. יש להביא אישורים בכתב, מכל הגורמים הרלוונטיים לנוהל הנ"ל.
6. במידה ויהיו חילוקי דעות עם הדייר המשפץ על השיקום הנדרש והן לא ייפתרו בהסכמה בין הצוות לדייר, יקוּזו הסכום שיידרש לשיקום מתוך הסכום המיועד להחזר לחבר.
7. העברת הכסף לדייר לא תתבצע לפני תום 20 שנה מיום כניסתו לדירה או מיום ביצוע שיפוץ בדירה ע"י הקיבוץ (המאוחר מבניהם) ובכפוף ליכולת הכספית של הקיבוץ.

הערה:

התקנון יופעל לתקופת ניסיון ולאחריה, יובא לבחינה מחודשת בהנהלת קש"ת.

החלטה:

התקנון אושר

מחויבות הדייר

1. באחריות החבר העומד בפני שיפוץ לתאם את עבודות השיפוץ עם בעלי המקצוע בקיבוץ (כגון: בניין, רכז נוי וחצר, מים, ביוב, חשמל, תקשורת וגז) עוד לפני תחילת העבודה, דרך רכז ענפי אחזקה.
2. חריגות מהנחיות הנהל הזה לא יוכרו ע"י הקיבוץ. דייר שחרג יישא בעלויות, כגון: קנסות, צווי הריסה, הוצאות בתי משפט, תשלומי ארנונה וביטוח שמעבר לסטנדרט וכדומה.

2. מיעוט חברים המוכנים לעשות תורנויות בחדר האוכל בחגים ובימי שישי ושבת

מוזמנים אהוד טחנאי, דרור רודריק - מנהל ענף המזון.

הרקע לדיון:

- מעטים החברים המבצעים תורנויות בחדר האוכל בסופי שבוע וחגים. החברים המעוניינים בתורנות לא מוכנים לעבוד לעיתים כל-כך קרובות כפי שקורה היום.
- רוב התורנים לא מוכנים לעבוד בערבי חגים.
- רוב החברים שעובדים בשישי ערב עובדים גם בשבתות. בסך הכל עובדים כ- 30 חברים בתורנויות. נדרשים עוד לפחות 10 תורנים כדי שהעול יתחלק.
- יוצא מכך שחסרים תורנים ואין חברים נוספים שמעוניינים לבצע תורנויות.

נתונים על מצב התורנים כיום:

ערבי שישי

- הגשה - 10 תורנים. 3 תורנים במשמרת (אחרי שהורדו תורן, ויבוא שכיר כפתרון זמני עד שנחליט איך להמשיך).
- משך התורנות: שלוש שעות.
- קופות - 7 תורנים. 2 תורנים במשמרת. משך התורנות: שעתיים.
- מכונת כלים - 6 תורנים. תורן אחד במשמרת. משך התורנות: שלוש שעות.

שבת

- הגשה - 14 תורנים. 3 תורנים במשמרת. משך התורנות: שלוש שעות.
- קופות - 9 תורנים. 2 תורנים במשמרת. משך התורנות: שעתיים.
- מכונת כלים - 5 תורנים. תורן אחד במשמרת. משך התורנות: שלוש שעות.

תשלום: 40 ₪ לשעת עבודה

בדיון עלו מספר נקודות ושאלות:

- עושים את התורנות חברים שצריכים כסף וחברים שחשוב להם שהשירות הזה ימשיך להתקיים.
- רוב התורנים מעל גיל 50, כמעט אין צעירים.
- האם התשלום לשעת עבודה יוצר מספיק מוטיבציה להצטרפות חברים נוספים?
- עולה השאלה האם עדיין רוב החברים מעוניינים בשירות זה?
- מה לעשות כדי להביא חברים נוספים לעשות תורנויות?

הצעות שדנו עליהן:

- נערים - כגיוסים, אפשרי רק בתנאי שההורים מגבים אותם במידה והם לא מגיעים.
- לסגור את חד"א פעם פעמיים בחדש בשישי בערב.
- שכירים - אפשרי אך כרוך בעלויות גבוהות.
- העלאת הסכום לשעה - מחייב להעלות את המחיר שחברים משלמים מדי חודש (כיום 13 ₪ לחבר), כרגע אנחנו לא מעוניינים בכך.
- לפנות לציבור ולבקש את החברים להתנדב.

החלטה:

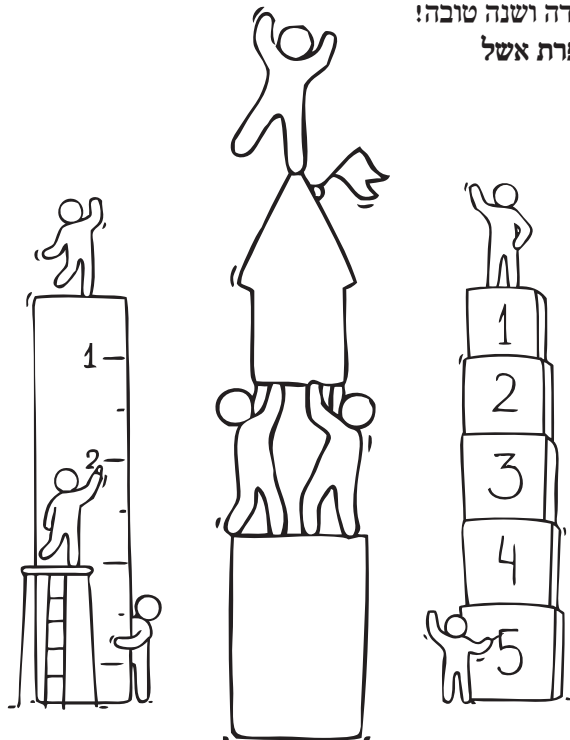
הנהלת קש"ת מעוניינת להשאיר את השירות של ארוחת ערב בשישי בערב וארוחת צהריים בשבת, בתנאי שיהיו מספיק תורנים. הוחלט לפנות במכתבים לתאי הדואר בניסיון לגייס מתנדבים נוספים. אם אחרי תקופה של שלושה שבועות מיום הפרסום לציבור לא יהיו מספיק מתנדבים לביצוע התורנות, נסגור את ארוחת שישי בערב פעם בחודש.

מתוך המכתב שפורסם לחברים:

"...אם פתיחת חדר האוכל לארוחות הערב בימי שישי חשובה לך ויש לך נכונות "להרים את הכפפה", דלית כהן תשמח לקבל את בחירתך בתורנות המועדפת עליך, בתא הדואר של מש"א. אפשר גם ליצור קשר עם דלית, בכל דרך אחרת.

החלטנו לתת הזדמנות של שבועיים, למציאת מתנדבים.

תודה ושנה טובה!
אפרת אשל

שתי שאלות - ציון טובי

ללאורה פרידמן - מנהלת מש"א. למירב - מזכירה.
לירון יואל - מנהל הפנסיה.

שלום לכם.

ברצוני להבין כמה נקודות שאינן ברורות לי מגיליון 7 של עיתון הקיבוץ:

(א) ברו"ח מש"א תחת הכותרת "נקודות מרכזיות" נאמר: "6-8 חברים בסטאטוס חיפוש עבודה".

שאלתי היא:

1. האם המספרים הנ"ל כוללים את אלה שנשרו מטיפול מש"א ועברו לטיפול המזכירות?

2. כמה זמן עומד לרשות חברה/ לחפש עבודה בעידן

האינטרנט?

(ב) לירון יואל.

בעיתון הנ"ל מופיע הקטע הבא שהוא לא ברור לי:
"יש חברים שסירבו לתת אישור להיכנס למסלוקה הפנסיונית, אין לנו מידע ממוחשב על פנסיות תקציביות".

שאלתי היא:

1. מה פירוש "מסלוקה פנסיונית"? היה כדאי לפרסם את הדברים בצורה יותר ברורה לעמך.

2. האם מדובר בסירוב שהוא מנוגד להחלטת הקיבוץ, אם כן, מה החלטת המוסדות הנוגעים לנושא הנ"ל והאם זה מתבצע?

בכרכת שנה טובה ציון טובי.

תשובת ירון יואל לשאלתה של ציון שהופנתה אליי:

ציון שלום,

תודה על שאלותיך:

א - מה פירוש "מסלוקה פנסיונית" היה כדאי לפרסם את הדברים בצורה יותר ברורה לעמך.

ב - האם מדובר בסירוב שהוא מנוגד להחלטת הקיבוץ, אם כן, מה החלטת המוסדות הנוגעים לנושא הנ"ל והאם זה מתבצע.

השאלות, אם הבנתי נכונה, נוגעות לדיווחים משיבות ועדת המשק ובפרט לדיווח הפנסיה של שנת 2017 שהוצג בישיבה בחודש מרץ, לפני למעלה מחצי שנה....

1, כללי: הזמנה - בזמן הקרוב יופצו דוחות הפנסיה האישיים, אנחנו מזמינים את כולם לקרוא את הדוחות בעיון ולפנות אלינו בכל שאלה ובכל עניין שייראה כראוי להבהרה או לטיפול. המכתבים הם על בסיס מאזן 2017, זה שהוצג בוועדת המשק בחודש מרץ 2018.

2, ולשאלותיך:

א, מסלוקה פנסיונית - פרסמנו והסברנו כבר מספר פעמים, אבל מסתבר שלא כולם זוכרים. זו היא מערכת מידע ממוחשבת שנבנתה בהנחייתה של רשות שוק ההון (משרד האוצר) ומאפשרת טיפול מרוכז, מנקודת המבט של האזרח, בכל מסלולי החיסכון שלו. אחד היישומים הראשונים שהופעל במערכת הזאת מאפשר לכל אדם לקבל, בפניה אחת, מידע מכל מכשירי החיסכון שקיימים על שמו. יועצי הפנסיה מחויבים, בחוק, לקבל את תמונת החיסכון המלאה של אדם לפני שהם נותנים לו יעוץ פנסיוני. שיטת העבודה של "הראל", יועצי הפנסיה איתם התחיל הקיבוץ

לעבוד, מבוססת על איסוף המידע הפרטני של כל החברים, באמצעות המסלוקה, ובניית תמונת הפנסיה "של הקיבוץ" על בסיס המידע הזה (שיטת העבודה הזאת מחליפה את האיסוף והניתוח הסיזיפי, של "המעטפות"). ככל שיהיה בידי היועצים מידע הנוגע ליותר חברים, כך תהיה תמונת הפנסיה המצרפית, של הקיבוץ (= "המאזן האקטוארי") אמינה יותר.

ב, אישור למסירת מידע - כדי שיועצי הפנסיה יוכלו לקבל מידע על אדם, עליו לאשר להם את קבלת המידע (עושים זאת באמצעות חתימה על מספר טפסים). לפני כשנה החתמנו, בחדר האוכל, את רוב החברים על הטפסים המתאימים. בסיומה של ה"החתמה", כולל פניות אישיות למי שלא חתמו, נשארו בודדים שלא חתמו (חלקם ברשלנות וחלקם ב"עיניים פקוחות"). בעקבות הדיווח שמסרנו בוועדת המשק, החליטה המזכירות שהחתימה על האישורים למסירת מידע ליועצי הפנסיה, תהיה בין התנאים לקבלת "הרווחים המיוחדים" ורוב "חסרי החתימות" - חתמו. כתוצאה, נמצאים, היום, בידי יועצי הפנסיה של הקיבוץ אישורים לקבל מידע על כל חברי הקיבוץ, פרט לחבר אחד שלא חתם, ולמספר (קטן מאד (!) של מועמדים וצעירים "במסלול", ויש להם את הכלים הדרושים לצורך יצירת תמונה פנסיונית מדויקת לשנת 2018. לגבי הצעירים, כחלק מתהליך ההצטרפות לקיבוץ מתקיימת, עם כל צעיר, פגישת יעוץ פנסיונית שתוצאותיה הן תנאי הכרחי לדיון בהשלמת הקליטה שלו. הדיונים, במזכירות ובשיחת הקיבוץ, מתקיימים רק אחרי שמקבלים "אור ירוק" מ"הפנסיה". לצורך קיום הפגישה נדרש הנקלט לחתום על אישור מסירת מידע עבור יועצי הפנסיה.

המשך לשמור על אכפתיות ואל תהסס לשאול.

שנה טובה, ירון יואל

שאלות! שאלות! שאלות! שאלות! שאלות! שאלות! שאלות!

שאלות - עמית שלג

- להלן השאלות:
1. מה ההגדרה של "מה שהקיבוץ בונה" ואיפה מתקבלות ההחלטות לשינוי "מה שהקיבוץ בונה היום" לעומת "מה שהקיבוץ בנה בעבר"?
 2. מהו הסטנדרט במטר רבוע ש"הקיבוץ בונה" היום שיכול קבע לחבריו על חשבון הקיבוץ והאם נכון שאסור לחרוג מ-160 מ"ר?
 3. אם דייר שיכון קבע חדש מרחיב את דירתו מעבר ל"מה שהקיבוץ בונה היום" (שוכך, מרפסת, מחסן, הגבהת גג וכו') עד 160 מ"ר - מי משלם (החבר או הקיבוץ) את עלות ההפרשים בארנונה, אגרת בניה והיטל ביוב והאם זה אכן מתבצע בפועל?
 4. אם דייר שיכון קבע ישן מגדיל את "מה שהקיבוץ בנה" לו בעבר ולא חורג מ-160 מ"ר - מי צריך לשלם את הארנונה, אגרת בניה והיטל ביוב?
 5. מי משלם את הקנס, הפרש בארנונה, אגרת בניה והיטל ביוב שיושט על מי שכנה מעבר ל-160 מ"ר והאם זה מתבצע בפועל?

מירב ואנדי שלום,
בעקבות הגימגום ששמעתי בוועדת המשק האחרונה לשאלה אשר דומה לשאלה ששאלתי בעבר, אני חוזר אליה בשאלתה פורמאלית

שאלתי בעבר: אם דייר משפץ דירת קבע על חשבון הפרטי ומגדיל אותה לא יותר מ-160 מטר מרובע, מי משלם אגרות והיטלים בגין הפרש?

לשאלה זו קיבלתי את התשובה: הדייר מקבל על חשבון הקיבוץ "מה שהקיבוץ בונה" ואח"כ במסגרת הבית יכול לעשות מה שבא לו על חשבון כולל כל האגרות וההיטלים.

בברכה
עמית שלג

תשובות לשאלתה - אנדי קדר :

1. כל ההחלטות מתקבלות בוועדת בינוי.
 2. אכן, אנו לא רשאים לחרוג מ-160 מ"ר ללא תשלום קנסות. הקיבוץ בונה לחבריו את קומת הקרקע במלואה ואת המעטפת + המדרגות לקומה העליונה.
 3. הדייר משלם את כל האגרות וההיטלים.
 4. הדייר משלם אגרות והיטלים.
 5. הדייר משלם את הקנס וההיטלים.
- בברכה,
אנדי קדר

שאלות? שאלות? שאלות! שאלות? שאלות!

שאלתה - אמיר דניאל

8. בניית הבתים - האם התחילו בתהליך חיפוש אחר קבלן מבצע?
9. מתי להערכתך צפוי להתקיים הדיון בנושא מימון הבינוי ברמות חפר?
10. האם תוכל להציג בראשי פרקים את האלטרנטיבות שאתה מכיר למימון הפרויקט?
11. כיוון שמדובר בפרויקט בסדר גודל שונה מהבינוי שנעשה במעברות עד כה - האם ראוי שנושא זה יקבל באופן דו ישיבתי סטטוס ממנהל הפרויקט לגבי התקדמות ועמידה בל"ז ויעדים?
12. האם נשקלה האפשרות למנות לפרויקט רמות חפר פרויקטור / מנהל פרויקט חיצוני ובעל ניסיון?
13. מהו הגוף או הועדה המוסכמת לדון בפרויקט זה ולקבל החלטות - ועדה כלכלית? ועדת משק? ועדת בינוי?

* השאלות ובעיקר התשובות מעניינות הרבה אנשים בקיבוץ על כן החלטתי כי נכון לפרסם שאלתה זאת בעיתון הקיבוץ ובקהילנט. אודה לך אם תראה לנכון שהתשובות יפורסמו בהקדם לציבור הרחב. שקיפות מלאה בעניין זה לדעתי רק יכולה לקדם את הדיון וקבלת ההחלטות.

בברכה,
אמיר דניאל

אנדי שלום,
בהמשך לישיבת ועדת משק האחרונה בנושא הבינוי, ומספר שיחות שעשיתי עם גורמים המכירים את הנושא, עלו אצלי מספר שאלות / נושאים שהייתי רוצה לשמוע את דעתך בעניינם וכן לקבל תשובות.

1. ההתרשמות שלי היא כי נושא קידום האישורים לבנייה ברמות חפר לוקה בחסר - האם נשקלה האפשרות להיעזר בחברה חיצונית או גורם אחר בעל ניסיון בהוצאת אישורים מסוג זה?
2. האם תוכל לכתוב הערכה שלך לנושא לו"ז קבלת אישורי פיתוח תשתיות?
3. האם בוצע מכרז לבחירת קבלן לפיתוח השטח? איפה עומד תהליך בחירת קבלן מבצע לפיתוח השטח?
4. תוכל בבקשה לציין מהו התקציב המוגדר לטובת פיתוח שטח רמות חפר?
5. האם פיתוח שטח יבוצע בפעימה אחת לכול השטח או בשלבים?
6. בגמר עבודות הפיתוח - האם בינוי הבתים יבוצע בפעימה אחת או בשלבים?
7. תוכל בבקשה לציין האם קיימת דלתא בעלויות הבינוי בין פעימה אחת למצב בו בונים בשלבים?

תשובות לשאלתה - אנדי קדר

8. לא התחילו עדיין בתהליך חיפוש אחר קבלן מבצע לבניית הבתים. זה קצת מוקדם.
9. בנושא מימון הבינוי ברמות חפר - אנו כבר בודקים חלופות שונות למימון והנושא יגיע לוועדת משק עד סוף השנה.
10. כשהנתונים לגבי אלטרנטיבות למימון יהיו לפנינו במלואם - נציג אותם לקיבוץ.
11. אכן, זה פרויקט מיוחד וכך הוא יטופל וינהל.
12. נדון גם באפשרות שהעלית בשאלתה למנות פרויקטור / מנהל פרויקט חיצוני ובעל ניסיון לרמות חפר.
13. בצד התכנוני ועדת בינוי מלווה את הפרויקט, בנושא המיכרזים יש צוות מלווה למכרזים, בכל נושא המימון וההשקעות - וועדת המשק תמליץ לשיחת הקבוץ כפי שנהוג בכל תכנית השקעות בקיבוץ.

בברכה,
אנדי קדר

1. בנושא קידום האישורים - מול המועצה האזורית מבצע את העבודה עמוס הלפרן בצורה מצוינת! מול המינהל אנו נעזרים ביועצים חיצוניים.
2. הערכה שלי לנושא לו"ז קבלת אישורי פיתוח תשתיות - סוף 2018
3. טרם בוצע מכרז לבחירת קבלן לפיתוח השטח. ייעשה בחודשים הקרובים.
4. לגבי התקציב המוגדר לטובת פיתוח שטח רמות חפר- יש בידינו הערכה אחרונה של 15 מיליון ₪ לעבודות עפר ופיתוח השטח.
5. הכוונה לבצע פיתוח שטח בפעימה אחת לכל השטח ולא בשלבים
6. נושא בינוי הבתים - האם יבוצע בפעימה אחת או בשלבים- טרם סוכם.
7. לפני סיום המכרזים לא נדע בבירור תשובה לשאלה הנ"ל

פרידה מרותי גרינבלט

וואו אמא,
איזה שבוע הבאת לנו,
שבוע של סוף החופש,
שבוע של סוף הקיץ,
שבוע של סוף החיים.

יחד עם אבא, עוד הספקנו לנסוע כולנו לטיול שורשים ביוגוסלביה, הגענו אל הבית בו נולדת בסרייבו, וכמה שהיית גאה בנופים המרהיבים, בצוופצ'יצ'י ובטישפישטי שסוף סוף יכולנו לטעום, ממש מהמקור, בכך שאת המתורגמנית שלנו, מבינה ומכירה הכל.

ואבא נפטר, היה לך קשה ועצוב, אך בחרת והצלחת להמשיך בחיים מלאים עד שהחלה ההידרדרות לפני שלוש שנים כמעט, בהן הייתה לצידך המלאכית סוזט: סוזטה שלך ושלנו.

כמה אהבה יצאה ממך בשנים האלו, איזה טיפול מסודר ואוהב קיבלת ממנה. סוזט יקרה ואהובה, הפכת לבת משפחה שלנו. תודה! אוהבים אותך מאוד!
תודה לחברים הנהדרים מהשולחן בחדר האוכל, כמה אהבת לעלות ולפגוש שם את סודי, אאידה ומוטקה, מאיה ויעקב. תודה לכם חברים יקרים שתמכתם וקיבלתם את אמא בכזו הבנה ואהבה, גם בימים הפחות טובים שלה.
תודה לצוות הנפלא של שיוף, על הקבלה, החיבוק, על שיעורי ההתעמלות והיחס האוהב.

בחצי השנה האחרונה חלה ירידה גדולה ביכולות שלך, במצב הרוח וביכולת התנועה שלך, בהתעניינות וברצון שלך להמשיך. למרות הקושי המשכת, בעזרתה של סוזט, לעשות את כל הפעילויות ולפזר אהבה כלפי כולם.

ואז הגיעו עשרת הימים האחרונים. קשים מנשוא. ואת נאבקת ונאבקת, נאחזת בחיים ולא רצית ללכת. ואנחנו וסוזט איתך, מלטפים, מרגיעים, אוהבים, משחררים. ולצידנו דבורה ונילי, מלאכיות אהובות גם הן, בכל רגע, בכל שעה הייתן שם בשבילנו. איך היינו עוברים את הימים האלה בלעדיכן? תודה לכן, אוהבים אתכן!

ואתמול אמא, ב-12:40 עצמת את עינייך לתמיד. שקט השתרר בבית, דממה של מוות, ואת אינך עוד. תודה לך אמא אהובה שלנו, על כל הרגעים המגוונים שהענקת לנו בחייך, מקווים שהצלחנו להיות טובים עבורך כפי שאת היית בשבילנו.

אנו משמיעים עבורך שיר ערש ביוגוסלביה שהיית שרה לנו עוד בילדותינו והמשכת לשיר גם בימיך האחרונים.

שם רחוק רחוק ליד הים,
שם הכפר שלי, שם האהבה שלי

נוחי בשלום.
אוהבים, כולנו.

והיו לך אימוש חיים ארוכים ויפים, שהתחילו בילדות מאושרת ביוגוסלביה, עם הורים שאהבו כל כך אותך ואת זהבה אחותך, המשיכו עם שנים קשות מנשוא בהן הפכת לילדה יתומה בת 10 שנמלטה באומץ וגבורה מהנאצים, וחלקו הארוך והמלא של חייך בו הגעת לישראל, למעברות, ביתך האהוב. ופה במעברות פגשת את אבא ויחד בנייתם לכם חיים משותפים.

השבוע הזה, שבוע ארוך ומיוחד, הביא אותנו לשבת ביחד, לחשוב עליך, לדבר עליך, לדאוג ולאהוב אותך, להיזכר... נזכרנו בילדות שלנו, 4 ילדים: תמיר, רלית, דורון ודפנה. בית קומותיים שהיום כבר לא נמצא, שתמיד היה בו ניחוח נפלא של בורקסים, אוזני המן, ריבות, עוגיות ועוגות מעולות שאפית והכנת לנו באהבה. נזכרנו בגינה הקטנה שהייתה לנו למטה, עם פרחי ציפורנים ותותי שדה. כמה אהבת לטפל בה, כמה אהבת לטייל בקיבוץ ולצלם פרחים צבעוניים ויפים.

נזכרנו בטיוולי שבת שהיינו עושים ביחד לשדות הארטישוקים לחפש פטריות, לפרדס ב' לאכול קלמנטניות, לברכות הדגים. נזכרנו בשולחנות יום ההולדת המפוארים שהכנת לנו גם בלילה ליד המיטות בבתי הילדים וגם בבית. איזה כיף היה להתעורר ככה בבוקר יום ההולדת... ועוד ועוד... רגעים וזיכרונות שיילכו איתנו לעד. את ואבא הענקתם לנו ביחד ילדות שמחה ומאושרת.

כעבור שנים, עברתם לבית בו גרת עד היום ממש. דאגת תמיד שיהיה נקי, מסודר, יפה ומטופח. בכל ערב את ואבא הייתם יושבים וסוגרים את היום עם כוסית ליקר מתוקה, אבא צופה בטלוויזיה ואת סורגת וסורגת - וילונות, מפות, סוודרים, כובעים וצעפים לכל אחד מאיתנו ובהמשך גם לנכדים שנולדו. כל אחד: אור, שיר, גל, סתו, טל, דור, דני, תום, נועם, גיא וניר ושני הנינים מיה ואיתי הביאו עוד ועוד שמחה ועוד אושר לחייך, עוד ניצחון גדול על אותן שנים קשות של ילדותך.

בתקופת בראשית הייתה תקופת הזהר: נדמה היה לנו שכל החלומות וכל הציפיות בעניין שוויון הזכויות של החברה ניתנות להגשמה. גם הבחורים חשבו כך. היות ולא היו לנו ילדים, ועבודת משק הבית היו מצומצמות, הייתה לנו אפשרות לעסוק בעבודות חוץ. העבודה העיקרית שעסק בה הקיבוץ הייתה עבודת חפירת תעלות. חפרנו תעלות עמוקות שבתחתיתן הנחנו צינורות בטון לשם ניקוז המים. אנחנו, הבחורות, יצאנו לעבודה יחד עם הבחורים וראינו בזה הגשמת החלום שעליו חלמנו עוד בחוץ לארץ, בקן "השומר הצעיר".

הבחורים חפרו את האדמה במכושים ואנחנו, הבחורות, מלאנו את האדמה החפורה בסלים, והוצאנו אותה החוצה לצידי התעלה. כבר ביום הראשון קבלתי שלפוחיות על כפות הידיים. למחרת קשרתי מטפחות על ידיי כדי להקל על הכאבים. הגב והרגליים כאבו מאוד מהריצה הלך ושוב עם הסלים הכבדים: אבל אנחנו לא ויתרנו! העבודה שלא נפלה מבחינת הקושי מעבודת החפירה, הייתה ניתוח אבנים לחצץ. ישכנו על ערמת אבנים גדולות ובעזרת פטיש ניתצנו גושי אבן לאבנים קטנות לסלילת הכבישים. גם עבודה זו תרמה לכפות ידינו הפצועות. עברנו גם בכיפוף ברזל לבניין. הייתה זו עבודה קלה יותר שנחשבה למקצועית ומכובדת. כיבוש העבודות האלה על ידנו הוסיף הרבה למעמד החברה בקיבוץ, גם אם הרגשה זו נקנתה בייסורים רבים ובעמל קשה, היה הדבר כדאי בעינינו.

לאה שרגאי
במשתלת
ההדרים, 1932

ציפורה עם קבוצת עובדים ומעדרים

מה היה מעמד חברת הקיבוץ בראשיתו?

בימים אלו אנחנו מתלבטים מאוד איך לתת תמיכה לנשים ואימהות שעובדות במשרות שונות מחוץ לקיבוץ. תמיכה שתאפשר להן להתמיד בעבודתן ולמלא תפקידים חשובים, ובאותה עת לדאוג לילדיהן ולקיים יום עבודה ארוך במערכת החינוך כדי שתוכלנה לעמוד בדרישות העבודה. הלכנו לנבחר בארכיון וללמוד מה היה מעמדן של הנשים-החבריות- בראשית הקיבוץ.

מצאנו מאמר של חנה בן שאול (אמם של איתן, יוסי ואברהם) שהייתה מנהלת מטבח ומנהלת קומונה ובו היא מתארת את עבודת החברות בימיו הראשונים של הקיבוץ.

חנה בן שאול 1975

"אנחנו, הבחורות, יצאנו לעבודה יחד עם הבחורים וראינו בזה הגשמת החלום שעליו חלמנו עוד בחוץ לארץ" נתבקשתי על ידי מארגני הטיוול (הטיול לתחנות בראשית הקיבוץ בחג היובל 1975) להכין תשובה קצרה על השאלה- מה היה מעמד החברה בקיבוץ בתקופת בראשית? משום מה לא נשאלתי את השאלה בטקס. על כן מצאתי לנחוץ למסור את התשובה בעתון.

בציר ואריזה בכרם. אסתר פורת ואברהם אקסלרוד - אדר. 1941

ויקה בעבודה. 1935

לפתוח או לא לפתוח. אז הוא בעצמו פתח: ראינו איש שקושר את סוסתו אל הדלת ונכנס וכך אמר: "ערב טוב. בשבילכם אני חיים, אני איש ההגנה. כולם יודעים מהי ההגנה?" חלק ידעו וחלק לא. אני, למשל, שהייתי עולה חדשה מ-1932 בטח לא ידעתי ועל הדברים האלה לא הירבו לדבר...

הוא הלך אל הסוסה והוציא 10 אקדחים, כל אחד מסוג וגודל אחר. מכיוון שהייתי בחורה יחידה הוא הציב אותי בסוף השורה - ולי נתן את הנגאן הכי כבד (אקדח רוסי שהיה אז בשימוש) בכיוונה להוכיח שבחורה לא יכולה לעשות את זה. אחרי זה הוא לימד אותנו איך בודקים נשק ובמשך השנים למדנו טוב מאוד להשתמש בנשק ואפילו לפרק ולהרכיב אקדח בלילה. בגלל זה הרכה פעמים קראו לי "הראשונה"....

אני הייתי גם הרפתנית הראשונה: היו לי ארבע פרות ושומר הלילה היה מעיר אותי ב-4 בבוקר כדי ללכת לחליבה. אני פחדתי: הרפת הייתה בנויה מפח והגשם רעש על הגג, פחדתי גם מהערבים שבדיוק ישבו על הגדר. שומר הלילה היה מבטיח: עוד מעט אני חוזר, עוד מעט אני חוזר... ככה חלפו הימים והשאר יסופר בדברי ימי מעברות.

היו גיבורות ואמיצות החברות הותיקות! נשמח לשמוע ולפרסם סיפורים וזיכרונות נוספים בנושא זה.

הביאה לדפוס - עינת טחנאי ארכיון הקיבוץ.

אדלה הסנדלרית עם נעמי אגוזי. 1935-6

אסטר ופרא פורת בכרם עם ענבים. 1938

ויקה שורף-גלבמן הייתה החברה הראשונה שעלתה ל"ואדי" ב-1933 עם החברים ונקראה "הראשונה" בשל כך. היא הייתה שותפה לחוויות רבות שקשורות למעמד החברה בראשית הקיבוץ.

ויקה שורף מספרת בזכרונותיה - 2007

"אני נורא פחדתי אבל כבר התנדבתי ולא יכולתי לסגת." "כשהיינו בחיפה וקראו לנו קיבוץ ג' הייתה אסיפה גדולה והיו צריכים 10 חברים להתנדב לעלות על הקרקע (מדובר על שנת 1933). חיש מהר התנדבו חברים אבל הגיע התור לבחור חברה. ואז, למרות שהיינו פמיניסטיות מושבעות ורצינו להיות שוות לבחורים... עמק חפר היה אז מקום מאוד מאוד מסוכן והיה קשה לחברה להתנדב... החברות שתקו. ואז אני התביישתי והרימותי אצבע בתקווה שהמזכיר, לוי גרינבלט, לא יראה אותי. אבל הוא ראה: "יש! ויקה מתנדבת!" אני נורא פחדתי אבל כבר התנדבתי ולא יכולתי לסגת.

...באותו היום הקימונו את האוהלים על הגבעה וחזן מהאוהלים היה פחן ששימש למטבח וחדר אוכל. כשבא הערב, אחרי ששרנו ורקדנו וחגגנו, הקיבוץ נסע בחזרה ואני נשארת עם עשרה בחורים ועם פחד גדול בלב: מסביב, מסביב הכל מלא ערבים... היה צריך להתמודד עם המצב הזה. אני כבחורה לא הרגשתי טוב כי גם היה הפחד של הלילה הראשון: ישבנו בפחן מכוונסים ומצוברחים.

פתאום מישהו דפק על הפח! כולנו נבהלנו כי הזהירו אותנו שזה מסוכן ולא לפתוח לאף אחד. נבהלנו: לא ידענו אם

הקיבוץ כפי שהיה המשך הכתבה מהעיתון הקודם

משפחה יכלה לקחת. תחום זה עבר תהליך של "הפרטה" בשנות השישים, ז"א כל משפחה התחילה לקבל תקציב שווה בערכו הכספי של צריכה ממוצעת.

צריכה חופשית כללה גם נסיעה באוטובוס (תמורת כרטיסי נסיעה משומשים), עבודות חשמל, נגרות ומסגרות - לפי הצורך, שימוש ברכב הקיבוץ ועוד. שירותי הבריאות והחינוך היו כמובן בהתאם לצרכים של כל אחד ואחת. מוצרים יקרים חולקו על ידי הקיבוץ בדרך כלל באמצעות "ועדת החברים", לפי תור הותק - ז"א מי שיותר ותיק בקיבוץ מקבל קודם, הצעירים יותר מקבלים אחר כך. זה כלל למשל ריהוט, רדיו, פטיפון, שעון, ואחר כך טלוויזיה ותקציב נסיעה לחו"ל, כשהשיא היה דירת שיכון ותיקים (לגבי דיור - השיטה הזו ממשיכה גם כיום).

במשך השנים יותר ויותר מוצרי צריכה עברו מחלוקת הפריטים ל"תקציב כולל", כשצרכים ממוצעים תורגמו לכסף, אותו קיבלו - ועדיין מקבלים - החברים ואשר מהווים כעין "משכורת" בגובה אחיד. תקציב זה מבוסס גם כיום על רשימת פריטים שונים שפעם הקיבוץ חילק לחבריו ולאחר מכן אוחדו לכדי תקציב אחד, כולל.

מגורים: אחרי שלב האוהלים והצריפים שהסתיים מתישהו בראשית שנות החמישים חברי הקיבוץ החלו לגור במבנים בנויים. בתקופה בה הגעתי לקיבוץ, דירות המגורים הסטנדרטיות היו בגודל 35 מ"ר. בסוף שנות החמישים זה עלה לגודל 57 מ"ר והיה מורכב מחדר כניסה שבקצהו היה מטבחון זעיר ואזור מגורים של "חדר וחצי" כשהחדר שימש כסלון, ז"א מרחב מחיה של המשפחה וחצי החדר היה בעצם חדר השינה. זה כמובן נראה לנו כיום קטן עד כדי מחנק, אבל צריך לזכור שחלק מהתפקידים העיקריים של דירת משפחה היו במסגרות כלליות: הילדים גרו בבתי הילדים, נערים ונערות במוסד החינוכי אשר התנהל גם כפנימייה וכל הארוחות היו בחדר האוכל.

הדירה המשפחתית (שנקראה בחיי היומיום "חדר") למעשה שימשה ללינת בני ובנות המשפחה המבוגרים וכן לאירוח הילדים - ולארוחות קלות בשעות אחה"צ כשהילדים באו הביתה מבתי הילדים. לפונקציות אלה הדירה הפצפונת הזו אכן די הספיקה.

אוכל אפילו להגיד שבתנאי אותם הימים, המגורים בקיבוץ היו חסכוניים ועילים ביותר (צניעות, צניעות...). בראשית שנות החמישים אפילו מקלחת ובית שימוש עדיין לא היו בתוך הדירות. אלה התווספו רק החל מסוף אותו עשור לשיכונים. צרכים אלה סופקו על ידי מקלחת ציבורית (במקום בו היה ה"כל-בו" עד לפני זמן קצר) וברחבי הקיבוץ ששטחו היה אז כמובן הרבה יותר קטן מאשר כיום - היו מפוזרים כמה בתי שימוש ציבוריים.

כמובן שמתחת לפני השטח הייתה נוכחת הבעיה שסביבה החלה במשך הזמן התפוררות הקיבוץ: תגמולים חומריים. מרכיב בלתי נפרד מיסודות הקיבוץ היה מראשית דרכו המוסכמה האידיאולוגית שבקיבוץ לא מקבלים תגמולים חומריים אישיים הקשורים במאמץ שכל חבר משקיע בעבודתו. כל חבר וחברה מקבלים את אותו התגמול החומרי בצורת תקציבים, מוצרים ושירותים בדיוק כמו האחרים.

אז מדוע החברים בכל זאת קמים בוקר - בוקר, יום אחר יום, שבוע אחרי שבוע לעבודת יומם? איזו מוטיבציה יש להם לעבוד? מסתבר (כפי שגם בעולם הקפיטליסטי גילו זאת במשך הזמן) שהתגמולים החומריים הם רק חלק ממכלול הגורמים שמביאים בן אדם להשקיע מאמץ בשביל החברה. חברי הקיבוץ עובדים למען סיפוק, כבוד ומעמד בחברה ובגלל תחושת מחויבות לחברה בה הם חיים, ובנוסף לכך גם מתוך אינרציה ובושה לא להשתתף במאמץ הכללי (ראה סעיף "דעת קהל").

מרכיב חשוב באידיאולוגיה של העבודה היה - היצרנות. לא דווקא "עשיית כסף", אלא בעיקר השאיפה ליצירת מוצר חומרי כלשהו. שנים רבות בזו חברי הקיבוץ למסחר. שירותים - אולי נסבלים, אבל אינם נושאים מטען רעיוני. השאיפה ליצרנות התקיימה עוד שנים רבות לאחר שהאידיאולוגיה הסוציאליסטית נעלמה בקול דממה דקה. ואכן, התנועה הקיבוצית שגודלה נע כל השנים בין 3%-1.5 מאוכלוסיית ישראל, ייצרה (ועדיין מייצרת!) כ-7% מהתוצרת התעשייתית ובנוסף לכך כשליש מהתוצרת החקלאית בארץ. כסה"כ ייצרו הקיבוצים ועדיין מייצרים סביב 11% מהתוצר הלאומי הגולמי של מדינת ישראל!

הצריכה בקיבוץ הייתה ערוב של צריכה משותפת וצריכה פרטית. היא נעשתה במספר שיטות: עד לסוף שנות החמישים הצריכה היומיומית (מזון, טואלטיקה) הייתה ממש לפי הצרכים: כל אחד לקח מהמחסן הרלוונטי באופן חופשי מה שרצה מתוך הנחה שזה מה שהוא או היא זקוקים לו. זה כלל ארוחות בחדר האוכל, מוצרי מזון יסודיים במרכולית, מצרכי טואלטיקה בכל-בו. מצרכים יקרים יותר ניתנו בהקצבה.

הבעיות התחילו להתעורר כשבני הקיבוץ הראשונים התחילו לעזוב את הקולקטיב והוריהם התחילו לקחת מהמוצרים "החופשיים" גם אספקה לילדיהם שחיו בעיר. זה אילץ את הקיבוץ להגביל את הכמות של חלק מהמוצרים שכל

כעין מרכז רחב ידיים שהופך את הכל לדירה אחת ענקית. במרכז "המחנה" ניצב מגדל המים, לידו חדר האוכל מצד אחד ובתי הילדים מצד שני. סביב אזור בתי הילדים (שנבנו במרכז היישוב בעיקר מסיבות ביטחוניות בשנות השלושים והארבעים) נבנו בתי המגורים בחצי גורן כשמול אזור המגורים ומעבר לחדר האוכל ובתי הילדים היו עד שנות השמונים מבני משק, בעיקר רפת. (כמה מכם מודעים לעובדה, שמבני המזכירות והדואר היו בראשית דרכם - לולים?).

הנוי מטופח ומדגיש את אופיו הכפרי והשיתופי של היישוב. צריך לזכור שמעבר להיותו יישוב שיתופי, הקיבוץ היה והינו, יישוב כפרי קטן, עם אוכלוסיה מצומצמת. זה כמובן משפיע חזק על אופיו שבכמה פרמטרים דומה לכל כפר קטן, לכל קהילה קטנה: האנשים משתפשים זה בזה, תלויים זה בזה, מתעניינים האחד בשני. רכילויות, קבוצות חברתיות - לעיתים "חמולות" - ידידויות ושנאות, מסירות וקנאה, הכל באותה הקלחת הקטנה הם ממאפייני הקיבוץ, לצד כאמור, היותו קהילה שיתופית.

ולצד כל זה - ומעבר לכל זה - הייתה שיטת החינוך הקיבוצית: "החינוך המשותף". ועל כך בכתבה הבאה.

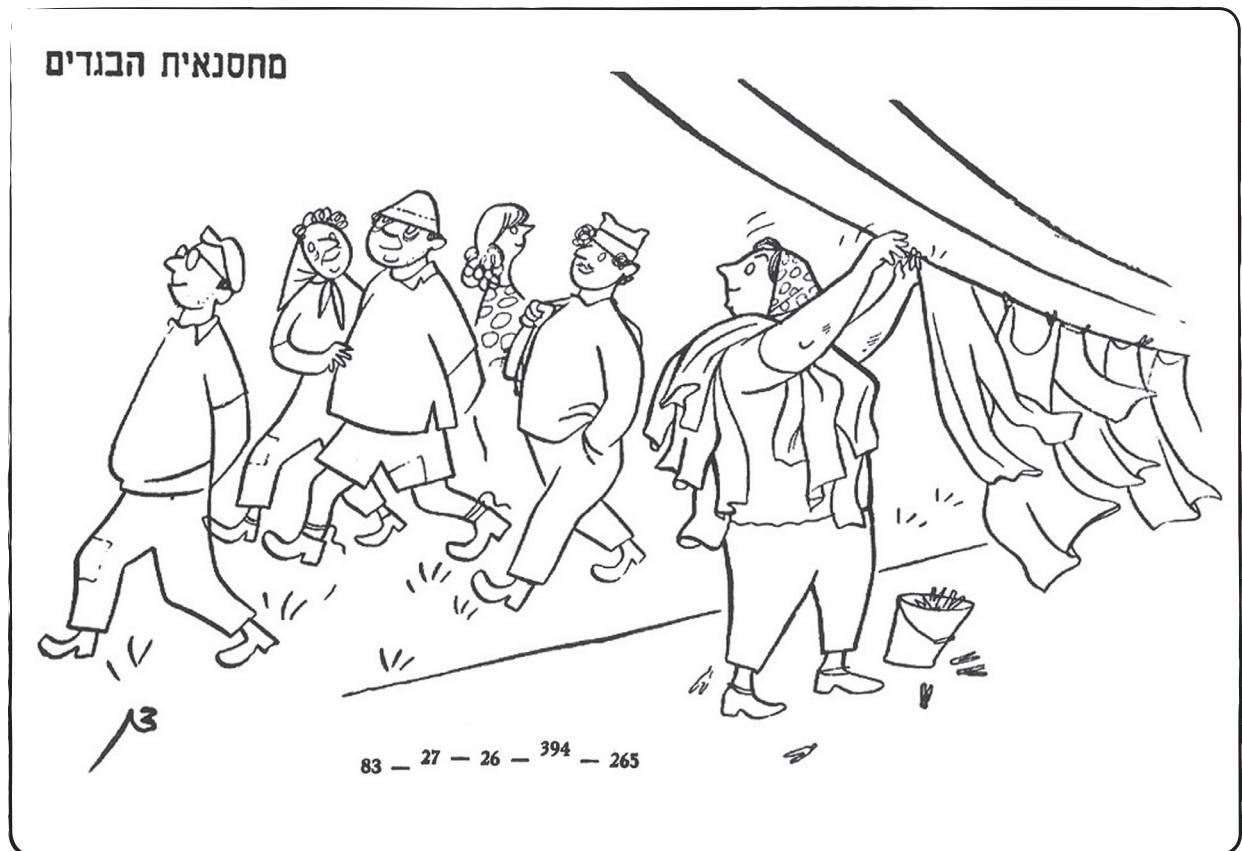
יונתן פלד

לחדר האוכל היה תפקיד מרכזי בחיי הקיבוץ. הוא היווה את מרכז החיים. כל אחד ביקר בו שלוש פעמים ביום לשלוש הארוחות. בערבים התקיימו בפינותיו השונות ישיבות של ועדות ושל צוותי עבודה. שיחות הקיבוץ נערכו בו וכן מסיבות וחגים. לעיתים הוקרן שם סרט על בד שנמתח על גבי אחד הקירות.

אחרי 1967 כשבניית חדר האוכל החדש והמפואר שלנו הסתיימה, פעולות התרבות והקרנת הסרטים נערכו ב"עזרה" - החצר הפנימית שבין שני אולמות חדר האוכל. מיוזג אויר עוד לא היה, אי לכך הושאר חור גדול בגג העזרה, אשר תקרתו יכולה להיפתח ולהיסגר. עקב התקנת מיוזג האוויר דבר זה קורה כיום לעיתים רחוקות בלבד.

המטבח היה פתוח לכל ושומרי הלילה אכלו שם את ארוחות הלילה שלהם. ככלל - כל חבר או חברה יכלו להיכנס למטבח לאחר שעת ארוחת הערב ולבשל לעצמם ארוחה קלה או לאפות עוגות לפי רצונם. עד לסוף שנות השישים אפילו המקררים וחדר הקירור היו פתוחים.

חצר הקיבוץ הייתה ייחודית גם היא, ולמעשה - עד היום. "שטח המחנה" כולל את מבני הציבור העיקריים, את אזור המגורים ואת בתי הילדים. הוא מהווה שטח רצוף, פורח מלא עצים ושיחים, כשדשאים נרחבים מחברים ביניהם -

איור: דן גלברט. מתוך: פנימי בהחלט! צרור קריקטורות מחיי הקיבוץ. הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1964.

תודות אחרי ראש השנה

לירון גרינברג: אחראית תורנים אלופה שבעזרתה ההקמה והחיסול נעשו הרבה יותר קלים. **למנולו היקר-** על כתיבה והלחנה של שיר במיוחד לערב זה ובכלל על כל העבודה שלך ושל **מתן** להפקת המוסיקה והסאונד.

למשתתפי הטקס: **אפרת אשל, עופר הרצוג, דוד הראל, אהוד טחנאי, עידן אלון, מיכה ארנון, גיל בר ניר, רותם מס, תמר ינאי, נעמה אליה, גפן וילק, רון גבעוני, מעוז אחרים, ליעד כהן וקרן דורון** על ליווי השיר עם ילדי כיתה א' החמודים.

למשתתפי הסרטונים: **צחי הללי, שמעון ברקוביץ, עטרה כהן, איתי גרסטנר, רעות דביר ושחר ארד.**

ליוסי קניג על התמיכה בעמדות הכיבוד, **לחיים איילון** על הרמת התפאורה, **לנורית דניאלס, לעמוס ונעמה דביר** שעזרו לאורך הדרך, **לעדי טחנאי ועטרה כהן** על קיר התינוקות, **לאריאל דניאלס** על הרמת הכוסית לכבוד השנה החדשה, **למתן** על תקיעת השופר המסורתית ו**לאיל קליין** על המסכים.

את ראש השנה חגגנו בנושא "קשרים=גשרים". נושא זה חשוב לנו בימים אלו לקראת השינוי. יש הרוצים לרוץ קדימה אך חשוב לזכור שללא העבר לא נוכל להתקדם לעתיד טוב יותר.

גייסנו צוות מלא מוטיבציה והתחלנו לעבוד במלוא המרץ בהנהגתה של טל הופמן שבשקט שלה עם הרבה נחישות הרימה חג מקסים ומיוחד. רצינו להביא משהו אינטראקטיבי ושונה עם קצת הומור ומתוך בפה.

אז תודה גדולה לצוות החג: **טל, רעות דביר, עמית גור, שני מס, לירון גרינברג.**

רעות: שהייתה ידה בכל! על עריכה, בימוי של הסרטים והמצגות. על קיר התינוקות והקמת התפאורה בכניסה לחדר האוכל ועל הבמה.

עמית גור: על ריכוז כתיבת הסרטונים של **חובב ישראלי, שני כפיר, איל להב וערן שבתאי.**

שני מס: על כתיבת הטקס ועל משחק אינטראקטיבי מדליק.

תודות אחרי חג סוכות

על המסכים, **לנורית יואל** על העריכה הלשונית.

משתתפי מצעד הכלים: **קארל יוסל, אלון דביר, איתי דיין, דוד הראל, משה כהן, אמיר דניאל, אביב כתר, נדב בר אמוץ וכל חברת הכלבייה.**
תודה מיוחדת **למשפחת בג** על ריכוז דוכן העוגות והקפה כמידי שנה. ותודה לכם הקהילה על ההענות הגדולה בהבאת העוגות הטעימות.

לעומר ועידו בג, איתי גרסטנר, אביב הללי ויוחאי ברקוביץ שייצגו את הסובטרופים והקימו דוכן פיטאיה בלתי נשכח.
למרצים של הערב: **אורי שלם, עמית שלג, הילה פרנק ורענן ליפניק.**
לילנה ואבי על הרקדה המונית במגרש - אין כמוכם. לצוות החיסול: **איל רומי, שגיא מעין, ברק חפר, חנן גורן, אשל אגוזי, ולאילן טחנאי והנעורים**
תודה נוספת **ליריב גרינברג, ברק חפר, חיים איילון, שי קדמי, אסף שלג, אלון דביר, איל רומי ושחר ינאי** על הקמת ובניית הסוכה ברחבת חדר האוכל.
לרותם כהן ישראלי המוכשרת על הציוור בכניסה לחדר האוכל.

זו השנה השנייה שהחג מאורגן ומנוהל היטב על ידי צוות מקצוען ובראשם **אבינועם גרינברג ואפרת שבתאי** מפיקי העל שעבדו ללא הפסקה בעזרת הצוות שלהם - **אדווה כפיר, רעות אברהם, ברק אייזנברג, זמירה גרינבלט, רותם מס, שי גנז ועידו בג** שהקדישו הרבה מזמנם ומרצם כדי להפיק ערב זה!

אין ספק שצוות מנצח מתבקש שימשיך שנה נוספת..

בהערכה רבה לצוותים ולמשתתפים הרבים. **הילה דביר ועטרה כהן.**

אם שכחנו להודות למישהו אתו הסליחה. 😊

חג נפלא, טקס משובח עם משתתפים ודגש על משתתפות רבות. נושא הטקס השנה היה "השורשים והשורשיות" הקשורים למסורות החג שלנו. וכאן המקום להודות לכל משתתפי ומארגני הערב המושלם הזה:
התרגשנו מהקרנת הסרטונים של **שושנה אפרתי, גדעון דביר, חני אייזנר וחדווה ארז** שנשזרו לאורך הטקס ותודה גדולה **לבוועז נובלמן ולערן לומניץ** על הצילום והעריכה.

תודה למנחי הערב האגדיים - **נילי ישראלי ואיל להב** שגם כתב את הטקסטים.

הריקודים מלאי השמחה בהשתתפותן של: **רותם מס, נורית לומניץ, עינב בראון, ליה פורמן, דפנה ברטל, הילה פרנק, גלית יערי, רונית ינאי, ענבל דרוקר, לירון גרינברג, אפרת שמואלי, דניאלה אברמוב, עינת פלד, שי גנז, ילנה קרקוב, רונית צדוק, נטלי בר ניר וסיון פלר.**

בנות חברת הילדים: **נעמה אליה, אביב מורן, ליהיא רוגובסקי, תמר ינאי, גפן וילק, זוהר שלמון, גלי גרינברג, נעמה גרינברג, נטע בג, זוהר ילוז, רומי בר ניר, מיה אמיתי ותמרה להב.** ותודה גדולה **למילי גילת** על תיאום החזרות.

לילנה, סיון, שי וזמירה על הכוריאוגרפיה. זמרים וזמרות: **דפנה הראל, עינת פלד, ליעד כהן, עינב וילק, גליה פלד, אהוד טחנאי, דוד הראל, ליאור צ'קוטאי, איל להב, ניצן שורצמן, זיו מרבר.**
זמרות צעירות: **תמר ינאי, נעמה אליה, אביב מורן, גפן וילק, מאי הללי, ליבי עומרי, עלמה קידר ויעל לומניץ.**

למשתתפי ריקוד ילדי כיתה א' והוריהם. למשפחות אשר עלו למצעד התינוקות המשמח.

להרכב המוסיקלי המשובח שלנו: **אסף הדר, אמיתי וילק, סנדי קליינהאוז, ערן אהרוני, מתן אשכנזי,** בניצוחו והשתתפותו כמובן של האחד והיחיד - **מנולו קליינהאוז.**

תודה רבה למתן ולך מנולו על הליווי, התיאומים, החזרות, היצירתיות ועל הכישרים הרבים שאתם מביאים לחג!

לטל גרינברג אופיר על עיצוב התפאורה, **לאייל קליין**

כמה נקודות על חג הסוכות

הישיבה בסוכה, סמוך למקום העבודה בשדה או בכרם, אפשרה לחקלאים לחסוך בזמן ההגעה אל השדה, להגן על תבואתם מגנבים או מבעלי חיים ולפקח על העבודה.

למרות הסברה הזאת ישנם גם חוקרים רבים אשר העלו ספקות לגבי מקור החג, אלו נובעות מהעובדה שצורת המגורים האופיינית למדבר היא האוהל ולא הסוכה. הארכאולוג זאב משל הציע פתרון אפשרי לבעיה זו. הוא מציין כי הבדווים בדרום סיני תרים במשך רוב השנה אחר מרעה בשטחים ההרריים ונעדרים מנווי המדבר. רק בתקופת גידיל התמרים בסוף הקיץ נאספות כל המשפחות שרעו בנפרד אל נווה המדבר, ובמשך מספר שבועות שוקק המקום חיים.

עץ התמר הוא מרכז החיים והעניין באותה תקופה וכל חלקיו מנוצלים, בין היתר גם לבניית סוכות למגורים בשבועות אלו. זאב משל סבור כי זהו המקור לחג הסוכות.

בחג הסוכות המצווה היא לגור בסוכה ממש: לאכול, לשתות ולישון בה כל שבעת ימי החג. היא אינה צריכה להבנות דווקא לשם החג וגם סוכה שדפנותיה משמשות כל השנה לצל כשרה, אך רק אם הסכך הונח במיוחד לקראת החג.

השומרונים חוגגים את חג הסוכות במשך שבעה ימים ככתוב בתורה. את הסוכות בונים השומרונים בביתם. בעבר היו השומרונים בונים את הסוכה תחת כיפת השמים, אך בשל מעשים של חילול הסוכה מצד שכניהם הערבים, החליטו השומרונים כי עדיף לבנות בתוך הבית.

הסכך בסוכה השומרנית עשוי מפירות "הדר" – שפירושו אצל השומרונים פירות עם הדר ויופי. הם נוהגים לצאת לפני סוכות לפרדסים ולמטעים ובוחרים פירות יפים ומושלמים. ובמרכזו אתרוג גדול (בימינו בדרך כלל מזן תימני בשל גודלו) והוא מסודר בצורה ייחודית.

מצוות הסוכה אצל השומרונים משולבת עם מצוות ארבעת המינים וכך בסוכה ניתן למצוא את ארבעת המינים, בין השאר – פירות הדורים, ענפי עץ תמר, ענפי ער אציל ריחניים. ביום הראשון של סוכות נערכת תפילה על פסגת הר גריזים ובה משתתפים כל בני הקהילה. בזמן החג, השומרונים נוהגים להתארח איש אצל רעהו ודלתם פתוחה לכל אורח.

אסף והביא לדפוס: אורי ב"ש

לחג הסוכות במקרא שני טעמים: מחד חג חקלאי החוגג את עונת האסיף, ומאידך אחת משלוש הרגלים המציינת את המאורע ההיסטורי של הושבת בני ישראל בסוכות בנודדיהם במדבר.

חכמי המשנה רבי אליעזר ורבי עקיבא נחלקו באשר לטיבן של סוכות אלו ובעקבותיהם גם הפרשנים: יש שהסבירו שהסוכות שבהן הושיב הקב"ה את ישראל בצאתם ממצרים היו סוכות של ממש והיו שטענו שהסוכות היו ענני הכבוד האלוהיים שהיו סוככים על ישראל במדבר (למשל רש"י והרמב"ן).

יש חוקרים הסבורים כי מסורת הישיבה בסוכה בעת האסיף היא מסורת עתיקה אשר החלה עם התנחלותם של שבטי ישראל והפיכתם לחקלאים.

ילדים בונים סוכה בגן שמואל, שנות ה-70

מועדון הקליעה בקיבוץ מעברות ממשיך לגרוף מדליות!

נוער: פלג בן טל ממעברות- מדליית כסף! פלג התחיל את חוג הקליעה בכיתה ז' והוא כבר אלוף ישראל לקדטים עד גיל 18!
ניל רום מבארותיים- מדליית ארד. ניל בכיתה ט' והתחיל את חוג הקליעה בכיתה ז'.

רובה מצב שכיבה ל-50 מטר: קבוצתי. אלופי הארץ! גברים: גיא סטריק מגבעת עדה- מדליית כסף. גיא מאמן את קבוצת הרובה במועדון מעברות. נשים ונערות: טל אנגלר- מדליית זהב- אלופת ישראל! נעמי בן חפר מעין החורש, מדליית כסף. קלעית במועדון מגיל 12 ומתאמנת לקראת הקריטריונים לטוקיו 2020.

תודות למאמנים - עמוס שחורי- חוגים, גיא סטריק- רובה, ילנה טריפולסקי- אקדח, שנהנים לאמן את קבוצת הכישרונות במועדון.

קלעי מעברות מתכוננים לסדרת מבחנים שבהם יקבעו הקריטריונים לתחרויות הקוואטה (כרטיס) לאולימפיאדת טוקיו.

מסר: משה טליאס, יו"ר העמותה הפועל 'אפרא' מעברות קליעה.

באליפות ישראל שהתקיימה במטווח האולימפי בהרצליה גרפו קלעי מועדון הקליעה הפועל 'אפרא' מעברות מדליות רבות, שמתווספות לארון הגביעים במועדון. רובה אוויר אולימפי, קבוצתי - אלופי הארץ! וקבוצה שנייה- מדליית ארד.

נשים: אלה שטרנבר כ"ץ מכפר ידידיה- מדליית זהב- אלופת ישראל! אלה התחילה את חוג הקליעה בכיתה ז' (!) והיום אמה לשני ילדים.

גברים: דורון אגוזי ממעברות- מדליית ארד. דורון התחיל את חוג הקליעה מכיתה ט', מהנדס מכונות שהשתתף באולימפיאדת בייג'ין בסין.

נערות: טל אנגלר מצור יגאל, מדליית זהב- אלופת ישראל! טל היא ספורטאית מצטיינת בצבא, כישרון מבטיח ובסגל בכיר בוועד האולימפי לאולימפיאדת טוקיו ביפן 2020.

יצאה גם לגביע העולמי לנוער בגרמניה אלה גולדפדן מבת חפר- מדליית ארד. אלה בכיתה ט', התחילה את חוג הקליעה בעונה הנוכחית. הוגדרה על ידי מאמנה גיא סטריק ככישרון נדיר.

נוער: מיכאל עפר מבנימינה - מדליית כסף. מיכאל התחיל את חוג הקליעה מכיתה ז'. הוא מועמד לספורטאי מצטיין לקראת הגיוס.

גיא טבקמן מבת חפר - מדליית ארד. גיא בכיתה י"א והתחיל את חוג הקליעה מכיתה ו'. יצא גם הוא לגביע העולמי לנוער בגרמניה.

אקדח אוויר אולימפי-

נשים: גלי מיכלביץ מבני דרו- מדליית זהב- אלופת ישראל! גלי התחילה את חוג הקליעה בגיל 12 והיא כיום ספורטאית מצטיינת בצבא.

שעון זקן מתגעגע...

לדרוף אחרי הכדור. רק בשעות הערב, לקראת ההשכבה, היינו עולים אני ואימי לקומה השנייה ואני מחזיק את ידה בכוח, שמא הייקה הזקן, שהיה מסתכל עלינו במבט נוקב, יכעס או סתם יעביר ביקורת מרומזת על ברכי הפצועות או סנדלי הפרומים.

היו דברים מפחידים יותר מהשעון הזקן. בימות החורף, עם פרוץ מגיפות האנגינה היו האחיות עוברות בבתי הילדים לתת זריקות פניצילין לחולים. ממרומי החלונות היינו משקיפים לראות מי מהאחיות מגיעה. חביבה הייתה האחות המועדפת, אבל אם ראינו בשביל למטה את יעל מתקדמת אוחזת את מזרק הזכוכית הענקי מוגבה בידה מיד הייתה מתפשטת בהלה כללית ככול הקומה. מי הוא הקורבן הבוקר. השמועה אמרה שיעל למדה קורס אחיות בצ"לה. שם לא היה כל כך חשוב לתת זריקה שלא יכאב. מזל שאז הפניצילין עוד היה פניצילין וזריקה אחת או שתיים הספיקו לחסל את כול החיידקים הרעים...

אז חוויתי את הבושה הגדולה הראשונה של חיי. לכל הגנון, כפי שכונה מבצר הילדים, היה פטיפון אחד, שבו היינו שומעים את שולייית הקוסם, פטר והזאב ובמדינת הגמדים. לפטיפון הזה הייתה ידית שהיו מסובכים לדרוך איתה את הקפיץ כדי שהלוח יסתובב ומיץ אפרכסת ענקית ובה מחט כסף מיוחדת שאותה היו מטים בזהירות על גבי התקליט ואז מחצוצרת הרמקול הייתה בוקעת החריקה המלככת של שולייית הקוסם. המחטים היו מתבלות במהירות ובארון נחה קופסת פח קטנה ועגולה ובה כמה עשרות מחטים להחלפה. בוקר אחד רוצים לנגן תקליט ואבוי קופסת המחטים נעלמה! "ילדים, מי יודע איפה הקופסא?". דממה. רק למחרת אימא של עופר מחזירה את הקופסא שלקח הפעוט. למה לקח? האם חש אשמה? היום הוא חש בושה, אבל אז? לימים למדתי שהרגש המוסרי לפי פיאז'ה מתפתח אחרי גיל חמש. לפחות במקרה שלי השוויצרי הזקן צדק...

בסדנא לכתיבה יוצרת שמנחה דבורה חיץ קיבלנו תרגיל לכתוב על צירוף מקרי של מילים שיצרנו. בין הצירופים צצה לה הכותרת שלמטה וכמו קסם קפץ לו הפעוטון בבית הגדול מתהום השכחה...

בית הילדים בקיבוץ בו גדלתי היה בית גדול, יצוק בטון מזויין, שנבנה לשמש בית בנוי לפעוטי הקיבוץ ומבצר למגיניו. שלוש קומות של קירות מבוצרים ועל הגג עמדת תצפית ומעקה ובו חרכי ירי סביב סביב. כשנבנה בראשית שנות השלושים של המאה שעברה חששו מקימי הקיבוץ, הורינו לימים, משתי סכנות: יתושי מלריה וערביי הסביבה. כשנולדתי, שנים מספר לאחר מכן שתי הסכנות כבר חלפו להן: המלריה הודברה בזכות הניקוז של ביצות העמק, והערבים ברחו או גורשו בזכות ניצחון חטיבת אלכסנדרוני בקרבות נגד הצבא העירקי בחירבת קאקון. המבנה הענק לא שימש יותר אלא כפעוטון לארבע שישיות, ככול אחת מהן שבעה או שמונה פעוטים בגילים שבין שלוש לחמש שנים ושתי מטפלות ועוד נער לעזרה ב"הקמה" לכל שישייה.

על גג המבצר נשאר פרוז'קטור מיותם וחלוד, זכר למלחמות העבר, נשארו חרכי הירי שבמעקה הבטון ונשאר גרם המדרגות הצר והחשוך שהוביל אליו. במרומי גרם המדרגות, משקיף חמור סבר היה תלוי על הקיר שעון אוסטרי גדול. מצופה עץ כהה ולו צמד מחוגים ארוכים וחדים מוגנים מאחורי לוח זכוכית עגול, שאותו הייתה פותחת המטפלת פעם בשבוע כדי לדרוך את הקפיץ עם מפתח מיוחד שהיה צריך לדחוף לנקב שנמצא מתחת למחוגים.

אינני יודע אם השעון נהג לדייק. באותם ימים גם לא היה חשוב לדעת אם השעה היא כמה דקות אחרי עשר או רבע לשמונה (הרגע, כשאני מציץ בטלפון הסלולרי שלי לראות מה התחדש בוואטסאפ המשפחתי, אני רואה שהשעה בדיוק תשע שלוש ושבע ועוד שתיים עשרה שניות). זה היה עניין לגדולים, אבל בשעת הדחק יכלה המטפלת להזיז את המחוג הגדול לרקה המתאימה על פי שעון היד שלה, שאתו יכלה לכוון לפי הצפצוף של הרדיו בחדשות של תשע בערב.

לא ממש פחדתי ממנו, מהשעון הזקן והזועף. מדי יום הרי הייתי עולה ויורד במדרגות מספר פעמים. פעם אפילו התגלגלתי אחרי כדור בכל עשרים ומשהו המדרגות הצרות והחלקלקות. למרבה הפלא (היום, אז זה לא נראה לי מפליא בכלל) קמתי בתחתית המדרגות ללא שום פגע והמשכתי

הלכתי לבקר את בית הילדים. בגלגולו הנוכחי הוא עומד ריק מרבית שעות היממה. השעון נעלם מזמן. גם גרם המדרגות הצר והחלקלק שופץ והורחב.

היום אני מבין שהשעון לא היה רע הוא פשוט התגעגע...

עופר הרצוג

והיו עוד פחדים: לחדר השינה שלי ושל דליה היה חלון גדול. דרך החלון חדר אור ממנורת חצר שניצבה בחוץ, אחת הבודדות בימים ההם. המנורה הקרינה על הקיר את צללי עלי הפיקוס הענק שעמד בחוץ. כל ערב בשעת ההשכבה הייתי נקרע בין שני פחדים, האם לפקוח עיניים ולראות את הצללים זזים על הקיר או לעצום את העיניים ולחשוש שהבית הענק יתהפך על צידו.

'קשה לחי קטן להיות אמיץ לב', אמר ידידי משכבר, חוזריר מהספר פו הדוב. גדלנו, היינו חיילים גיבורים, בני נסע לאמריקה, גם דליה, את אורנה הרגו מחבלים וגם אברי חולה. גם אצלנו הכולסטרול לא משהו...

מחשבות של עץ האקליפטוס בשער הקיבוץ

(המשך)

מהרהר האקליפטוס:

"כן, זוכר אני ימים יפים, ימים של אבק דרכים ושדות חרושים, געיית בכי של פרות השבות מן המרעה, הזועקות לעגליהן, העומדים לפני שחיטה... (מי שלא שמע "דו-שיח" בין אימא-פרה 'ועגל רך' הפרוד מימנה - לא שמע כאב וצער מימיו).

זוכר אני גם שעטת פרסות של סוסי עבודה, שאון שרשראות, טרטור של טרקטורים הדוהרים אל מלאכת השדה. זוכר אני אפילו נשים ערביות מן הכפר הסמוך ממלאות מלוא הכד מי מעיין זכים. מה קרה לו למעיין, מדוע יבש?!..."

מייסר עצמו המשורר: בוש ונכלם אני, שאיני זוכר את שם הכפר ושם העמק "שלנו" בערבית... ביטוי "הכפר הערבי" רק מעמיק את הבושה...

חוזר העץ לומר קינה:

"והיום?! קשה מאוד למצוא חבר קיבוץ אחד בבגדי עבודה. את הטרקטורים, הסוסים והפרות ירשו רכבי פאר של עשירי המקום ('עשירי הקיבוץ' הוא אוקסימורון, שאיני יכול לבטא על דל שפתותיי). הצריפים, האוהלים היו לווילות שתי קומות + שובך + פרגולה!"

הקיבוץ כולו טובע במהפכה של הפרטה, ניכור ואי-אכפתיות הדדית. ואני... אנא אני בא, וחרפתי ובושותי, אנא אקח!!

הן שורשיי - עמוק עמוק באדמה הזאת...
כמתנת מאה שנים הם מחרבנים בין שורשיי
כביש אספלט שחור-חדש...
בין קפלי קליפתי הולך ונצבר פיה כהה ודביק
שרק מגביר את הייאוש, מגביר את גסיסתו!
או אז... שואל אני את עצמי:
מה, יחידי אני בוכה?! כי לא שמעתי לא בכי ולא נהי
על חורבן הבית... אפילו וותיקי הקיבוץ כבר
התרגלו... למחשבה, שמהפכים להם את הקיבוץ
מן היסוד! איש מהם לא קם להגן על מפעל חיים!"

ושוב ממשיך העץ:

"אני, ורק אני, לקחתי על עצמי את המשימה
להתאבל ולקונן על החורבן.

אם יש עדיין מישהו שבכל זאת... (היש עצוב אחד
בסדום?) שרוצה להצטרף, לבכות ולשחרר מועקה
מן הגרון מוזמן לתחוב פתק בחריצי קליפתי!
אני אהיה לו כותל והוא יהיה לי יהודי חרד ביום
תשעה באב."

עמוס דביר

כה כתב אפרים קישון

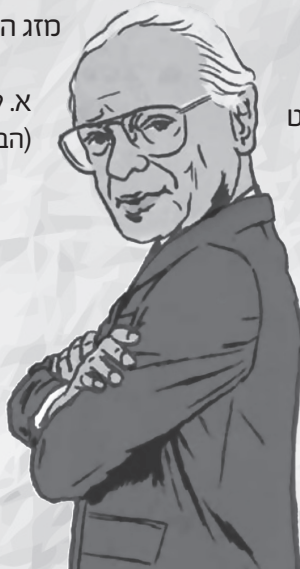
זוהי המדינה היחידה שבה בדיוט הראשון שואלים את הבחורה איפה היא שירתה בצבא ומתברר שהיא הייתה יותר קרבית ממך.

זוהי המדינה היחידה שבה בין היום הכי שמח ליום הכי עצוב יש בדיוק שישים שניות.

זוהי המדינה היחידה שבה רוב האנשים אינם מסוגלים להסביר למה הם גרים דווקא בה, אבל יש להם המון סיבות למה אי אפשר לגור במקום אחר.

זוהי המדינה היחידה שבה אם אתה שונא פוליטיקאים, שונא פקידים, שונא את המצב, שונא את המיסים, שונא את איכות השירות ושונא את מזג האוויר, סימן שאתה אוהב אותה.

א. קישון
(הביא לדפוס: אורי ב"ש)

האיור מתוך כריכת הספר "קישון: שמו הולך לפניו" בהוצאת כתר ספרים.

זוהי המדינה היחידה שבה התפוצצו כבר טילים מעיראק, קטיושות מלבנון, מתאבדים מעזה ופגזים מסוריה, ועדיין דירת שלושה חדרים עולה בה יותר מאשר בפאריז...

זוהי המדינה היחידה שבה האיש בחולצה הפתוחה עם הכתם הוא כבוד השר, וזה שלידו עם החליפה והעניבה הוא הנהג שלו.

זוהי המדינה היחידה שבה אין בעיה להשיג תוכנת מחשב להטסת חלליות, אבל צריך לחכות שבוע כדי שיתקנו לך מכונת כביסה. ורק פה קיימת יחידת הזמן הקרויה "אני אגיע בין תשע לשש".

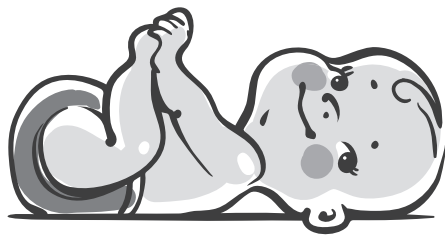
זוהי המדינה היחידה שבה בני 60 עדיין שונאים את המ"כ מהטירונות ...

זוהי המדינה היחידה שלאימא של הרב"ט יש את הטלפון של המ"מ, ושייזהר לו ...

זוהי המדינה היחידה שבה אפשר לדעת מה המצב הביטחוני לפי השירים ברדיו...

זוהי המדינה היחידה שבה העשירים הם בשמאל הסוציאליסטי, העניים בימין הקפיטליסטי והמעמד הבינוני משלם הכול.

ברכות ואיחולים

מזל טוב לשירה ורענן לייפניק

להולדת הבת

נכדה ליעל ועמית

צרור ברכות חמות
לכל המשפחה

אמרתי לאמיצה שאני מוותר מראש, הפעם בגלל שזה חג ויש אווירה טובה וחבל להעכיר אותה והלכתי אל אחי להטביע את יגוני במשחק "פלייסטיישן".

כעבור שעה ארוכה ומספר ניצחונות שהעלו את האגו הגברי שלי, חזרתי אל זירת האירוע, מיואש רק מהמחשבה על הבאות... לרגע לא הבנתי מה אני רואה, מולי ניצב בית המקדש בכבודו ובעצמו! שפשפתי את עיני. האמיצה עמדה עם חיוך מנצח, לימינה ברוב תפארת ארון הפלסטיק מורכב, חי וקיים!

"סיימתי. האמת שנשאר רק החלק הסופי של הרכבת הידיות ואני חייבת ללכת, תסתדר עם זה נכון?" היא אמרה והלכה. "ידיות זה אני!" מילמלתי לעצמי, אבל אחרי רבע שעה, שריטה ושתי צביטות, הבנתי שאולי זה לא היום שלי. בערב הגיע אחי המלומד לבקר ואחרי ששאל לשלומנו, אמר שעבר בחוץ, ראה את הידיות של הארון מורכבות הפוך וסידר את זה!

שנייה אחת בלבד עברה והעיניים של האמיצה ושלי נפגשו למבט ולמחשבה מי יגיד ראשון מה היה שם... "תודה", אמרתי לו והמשכתי בביטחון, "הפעם השארתי לה לטפל בארון, הייתי במחנה אימונים של חובבי פלייסטיישן".

איל להב

מחנה אימון

גדילה בלינה המשותפת בקיבוץ היא מתכון ליתרונות וחסרונות רבים בהמשך החיים, הכל בעיני המתבונן.

לפני ימים אחדים התבוננתי. הבעיה שהתבוננתי הרבה יותר מדי זמן (!) בקרטון גדול שניצב מולי ובו שוכב בחלקים ארון פלסטיק שזה עתה נרכש בסניף "הום סנטר" הקרוב. אני לא יודע אם יש קשר לכך שלא ביליתי יותר מדי שעות בבית ההורים כדי ללמוד איך תולים מרף, איך קודחים, או מרכיבים מיני דברים, אבל אם יש משהו אחד שלא ירשתי מאבא שלי זה את החוש הטכני.

כמות הקירות שהתנצלתי בפניהם בסליחה עמוקה, בלתי ניתנת למיספור! מספר הפעמים בהן קראתי לשכן שיבוא להרכיב במקומי חצה את שלוש הספרות. אבא שלי יודע שכאשר אני מופיע על הצג בנייד שלו הוא צריך – או להכין את הרכב ולקחת את הנכד לאימון, או לבוא עם המקדחה ולתקן נזקים שהבן שלו כבר עשה, למרות שהסוף במקרה הזה ידוע מראש... אבל הפעם, הפעם זה ארון חצר, שיעמוד בחוץ, קניה זולה של פלסטיק שגם ככה לא יחזיק הרבה זמן, אז אולי הפעם אוכל להעלות את הביטחון העצמי שלי בתחום הזה בקצת...

אני מחנך את הילדים שלי לנסות, להתמודד, לא להפסיק גם אם קשה. אני משרד לתלמידים שלי שהכל קטן עליהם ואני מאמין בהם! אז למה כשאני ניצב מול חתיכות פלסטיק, ברגים פשוטים וחוברת שכתוב בה בשפה די פשוטה מה לעשות בכל שלב, למה אז אני עדיין מעדיף לנקות את הבית, לסדר מסמכים, או להאריך את הזמן בשירותים בקריאת שטויות מהפייסבוק?!

